Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 1 ta' Novembru, 2016

Il- Pulizija
(Spettur Nicholas Vella)

-vs-

Yves Zammit, detentur tal-Karta ta' l-Identita` numru 283878M.

Kumpilazzjoni Nru. 89/2015

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat Yves Zammit talli:

1. Fit-13 ta Ottubru, 2014, għall-habta tat-tmienja ta' filghaxija f'dawn il-Gzejjer gewwa l-Mosta volontrajament gharraq, hassar jew kisser hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli, cioe' hsara liema ammont ta' hsara ma jiskorrix €2500 izda huwa izjed minn €250 ghad-detriment ta' Shaun Zarb u/jew persuni ohra;

2. fl-istess data, lok, hin u cirkostanzi ghamel hsara f'makkinarju jew fil-gumni tal-elettriku;

3. fl-istess data, lok, hin u cirkustanzi, bla hsieb li jisraq jew li jaghmel hsara kontrta il-ligi, izda biss biex jeżerċita jedd li jippretendi li ghandu, fixkel lil haddiehor

fil-pussess tal-hwejjeg taghhom, hatt bini, jew b'xi mod iehor, kontra l-ligi, indaħal fi hwejjeg taghhom;

4. fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi ikkaguna biza li se tintuza vjolenza kontra Bartholomew Dowling mill-Mosta, meta hu kien taf jew messu kien jaf li, b'tali mgieba tiegħu, se jikkaguna lil haddiehor biza';

5. fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi ikkommetta vjolazzjoni kontra il-proprjeta ta' haddiehor;

6. fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi hebb ghal Bartholomew Dowling sabiex idejjaq jew jaghmel hsara lilu jew lill-haddieho;,

7. fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi kiser il-bon ordni pubbliku jew il-paci pubblika b'ghajjat, storbju jew mod iehor; u

8. rrenda ruhu bhal recidiv fuq sentenza moghtija fil-21 ta Novembru 2007 mill-Magistrat Dr. M. Mallia LL.D. liema sentenza hija definitiva u li ma tistax tinbidel.

Rat il-kunsens ta' l-Avukat Generali sabiex il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u li l-imputat m'ghandu l-ebda oggezzjoni biex il-kaz jigi hekk trattat.

Rat id-dokumenti esebiti.

Semghet il-provi.

Semghet trattazjoni.

Ikkunsidrat-
Rat li l-Prosekuzzjoni irtirat t-tieni imputazzjoni stante li din ma tirrizultax.

Rat li waqt l-udjenza tal-10 t' Ottubru, 2016, mizmuma minn din il-Qorti l-imputat ammetta l-imputazzjonijiet l-ohra ghajr ghall-imputazzjoni numru 4 kif ukoll ma ammettiex dwar l-addebitu tar-recidiva ai termini tal-artikolu 50 tal-Kodici Kriminali.

Illi din il-Qorti osservat dak li jiddisponi l-Artikolu 453(1) ta' l-Kapitolu IX, Ligijiet ta' Malta, moqri flimkien mal-Artikolu 392A(1) tal-istess Kapitolu, u cioe' wara li l-imputat wiegeb li hu hati ghall-akkuzi l-ohra migjuba fil-

konfront tieghu, din il-Qorti wissietu b'mod l-aktar solenni fuq il-konsegwenzi legali ta' dik it-twegiba u hu nghata zmien xieraq sabiex jekk irid jerga lura minnha.

Semghet ix-xhieda.

Semghet is-sottomissjonijiet maghmula mill-prosekuzzjoni u mid-difiza dwar il-piena.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Ikkunsidrat:
Illi l-imputat ammetta l-imputazzjonijiet l-ohra migjuba fil-konfront tieghu u ghaldaqstant fuq l-ammissjoni volontarja u nkondizjonata tieghu, l-Qorti tiddikjara li m'ghandhiex triq ohra salv li ssib lill-imputat hati tal-akkuzi kollha l-ohra migjuba fil-konfront tieghu kif minnhu ammessi.

Illi dwar l-akkuza numru 4, dik li ggieghel lill-ohrajn jibżgħu li se tintuża vjolenza kontrihom, ssir riferenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Bajada:**[1]

"Illi r-reat tal-fastidju u tal-harassement kif ikkontemplati fl-artikoli 251A u 251B gew introdotti ghall-ewwel darba fil-ligi penali Maltija bl-Att XX tas-sena 2005. Illi mill-gurisprudenza tal-qrati taghna jidher illi l-imgieba li tohloq il-fastidju trid tkun "*a course of conduct*" u mhux incident wiehed u izolat. Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs James Demanuele** deciza fis-26 ta' Novembru 2009 il-Qorti stqarret:

"L-artikolu 251A johloq ir-reat ta' persuna li ggib ruha b' mod li taghti fastidju lil persuna ohra u b' mod li tkun taf jew imissha tkun taf li dan ikun ta' fastidju ghal dik il-persuna. Il-ligi fis-sub-inciz (2) tkompli tiddisponi li persuna li tkun qed iggib ruha b' mod dubbjuz imissha tkun taf li dik l-imgieba tammonta ghal fastidju ta' persuna ohra jekk fil-qies ta' persuna ragjonevoli li jkollha l-istess informazzjoni, din kienet kieku tahseb li dik l-imgieba kienet tammonta ghal fastidju tal-persuna l-ohra. Fis-subinciz (3)(c) il-ligi tkompli tghid li persuna akkuzata b'reat taht dan l-artikolu tista' ggib prova li fic-cirkostanzi partikolari dik l-imgieba kienet wahda ragjonevoli. Fl-artikolu 251 C hu provvdut li riferenzi ghall-ghoti ta' fastidju lil persuni jinkludi meta wiehed jaghti qata': ("*alarming")* jew idejjaq: ("*causing ..distress")* lill-persuna.

Illi t-terminu legali fastidju (bl-Ingliz "h*arassment")* gie definit mill-Black's Law Dictionary - (7th. edit.) bhala :- "*Words, conduct or action (usu. Repeated or persistent) that being directed at a specific person, annoys, alarms or causes substantial emotional distress in that person and serves no legitimate purpose",* dan l-element ta' ripetizzjoni jew persistenza ma jridx jigi konsidrat "*in isolation*" b' riferenza biss ghall-kaz mertu tal-kawza imma wkoll irid jitqies fl-isfond tar-retroxena u ta'l-agir precedenti tal-gudikabbli. Dan ghaliex kif gie ritenut minn din il-Qorti fl-Appell Kriminali : **"Il-Pulizija vs. Alan Caruana Carabez"** [21.6.07] :-

[1] Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, Magistrat Dr Edwina Grima, [02.05.2013]

"…. f' kazijiet bhal dawn ir-retroxena ghal kull incident hija importanti biex il-Qorti tkun tista' tispigola l-incident izolat u accidentali minn agir abitwali ta' fastidju fuq periodu ta' zmien."

Pero', xorta wahda jkun irid jirrizulta mill-provi ghall-fini tal-parametri tal-akkuza nnifisha."

Illi apparti mid-dispozizzjoni kontenuta fl-artikolu 251C li tghid li riferenzi ghall ghoti ta' fastidju lil persuni jinkludu meta wiehed jaghti qata' jew idejjaq lill-persuna. *("alarming the person or causing the person distress"* fit-test Ingliz), il-ligi taghna ma taghti ebda definizzjoni ohra tat-terminu generiku fastidju jew "*harassment".* Issa filwaqt li n-nuqqas ta' definizzjoni specifika w dettaljata tar-reat in dizamina taghmilha possibbli ghall-gudikant li jqis bhala fastidju agir li jkun jiehu l-forma ta' diversi varjazzjonijiet tal-istess delitt, jista' mill-banda l-ohra johloq ukoll incertezzi fl-applikazzjoni tal-ligi penali fir-rigward ta' dawn it-tip ta' reati li ta' sikwiet jimbtu minn relazzjonijiet inter-personali komplikati w delikati. Kull tip ta' dan l-agir pero' hu kalkolat li johloq certa biza' f'dak li jkun b'mod li johloq sensazzjoni li qed tigi segwit u impoggi taht certa pressjoni ingusta. Hu proprju dan li din il-ligi l-gdida trid tipprojbixxi."

Illi mill-qari ta' l-akkuza jirrizulta illi l-imputat qed jigi akkuzat b'incident wiehed li sehh is-6 ta' Gunju, 2015. Illi ghalhekk il-Qorti ma tistax tqies il-fatti kif stabbiliti fil-kawza bhala a *"course of conduct"* (fit-test Ingliz) li skond gurisprudenza recenti ta' din il-Qorti trid tirrizulta biex jissussistu dawn ir-reati ta' fastidju w ikkagunar ta' biza' (ara f' dan is-sens l-Appell Kriminali: **"Il-Pulizija vs. Raymond Parnis"** per V. De Gaetano C. J. [24.4.2009]). L-Proskezzjoni fl-akkuza qed tirreferi biss ghall-incident wiehed u izolat u qed takkuza lill-imputat b'dak, ghalkemm l-akkuza donnha qed tirreferi ghar-reat bhala wiehed kontinwat."

Illi issir riferenza wkoll ghas-sentenza **Il-Pulizija vs Francis Xavier Micallef:**[2]

"Illi l-imputat jinsab akkuzat ukoll bir-reat ta'l-hekk imsejjah "harassement" bil-vjolenza kif previst fl-artikolu 251B tal-Kapitolu 9. Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appell Kriminali fl-ismijiet il-Pulizija vs Raymond Parnis (per Prim'Imhallef Vincent DeGaetano 24/04/2009), il-Qorti tat definizzjoni ezawrjenti ta' dak li jikkostitwixxi il-*harassement* taht dina id-disposizzjoni tal-ligi. Il-Qorti ta'l-Appell fis-sentenza taghha fil-fatt tissottolinja l-fatt illi l-kelma "imgieba" fit-test tal-ligi timplika "a course of conduct" u mhux xi incident wiehed izolat. Il-Qorti tistqarr:

… illi dawn l-affarijiet kollha li sehhew fil-kuntest ta' incident wiehed – ma jistghu qatt jammontaw ghar-reat kontemplat fl-Artikolu 251B imsemmi. Dan ir-reat gie evidentement ispirat mill-Artikolu 4(1) tal-*Protection from Harassment Act, 1997* tal-Ingilterra, liema artikolu jipprovdi testwalment hekk: *"A person whose course of conduct causes another to fear, on at least two occasions, that violence will be used against him is guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions."* L-Artikolu 251B taghna – u hawn il-Qorti ser tuza t-test Ingliz proprju biex wiehed ikun jista' jara x-xebh u fejn saru t-tibdiliet – jipprovdi, fis-subartikolu (1) tieghu, hekk: *"A person whose course of conduct causes another to fear that violence will be used against him or his property or against the person or property of any of his ascendants, descendants, brothers or sisters or any person mentioned in sub-article (1) of article 222 shall be guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions…"* . Il-kliem "on each of those occasions" huma indikattivi li l-att materjali ma jistax isehh f'okkazjoni wahda izda jrid ikun hemm ghall-anqas zewg okkazjonijiet – proprju kif jinghad fil-matrici Ingliza, "on at least two occasions". Ghal xi raguni – fil-fehma ta'

[2] Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, Magistrat Dr Edwina Grima, [17.02.2011].

din il-Qorti kompletament illogika – il-kliem "on at least two occasions thallew barra". Fi kliem l-edituri ta' **Blackstone's Criminal Practice, 2008**:

"How separate the two occasions must be remains to be seen. The nature of stalking, the activity which primarily created the need for the new offences, might mean that the occasions are likely to be on separate days, although it may be possible to differentiate activities on one day where they can be viewed as not being continuous. The further apart the incidents, the less likely it is that they will be regarded as a course of conduct…It was recognised, however that circumstances can be conceived 'where incidents, as far apart as a year, could constitute a course of conduct'. The type of incidents would be those intended to occur on an annual event such as a religious festival or a birthday…"

Din il-Qorti mhix ser tipprova taghti definizzjoni ezawrienti ta' x'jammonta ghal "course of conduct" ghall-fini tal-imsemmi Artikolu 251B(1) – u anqas ma hi ser tipprova telenka kazijiet, anke jekk biss bhala forma ta' ezempju, li jammontaw jew ma jammontawx ghal tali "imgieba", haga li trid tigi deciza minn kaz ghal kaz skond ic-cirkostanzi u bl-applikazzjoni ta' doza qawwija ta' saggezza min-naha tal-gudikant. Dak li qed jigi deciz f'din il-kawza hu biss li incident wiehed (u, *per di piu`*, ta' minuti) ma jammontax ghal "course of conduct" ghall-finijiet tal-Artikolu 251B(1). Inoltre huwa evidenti li l-vjolenza kontemplata fl-imsemmi artikolu hija dik li talvolta tista' tigi perpetrata fil-futur u mhux dik li effettivament tkun giet kommessa. Il-vjolenza effettivament kommessa tigi punita taht disposizzjonijiet ohra tal-ligi."

Illi l-ligi ghalhekk titkellem dwar "imgieba", *a course of conduct,* u minn dina l-esposizzjoni legali jirrizulta illi dan ir-reat ma jisussistix jekk dan ikun xi incident izolat kif fil-fatt huwa il-kaz in ezami. Ghaldaqstant l-imputat qed jigi liberat mir-raba imputazzjoni.

Illi dwar l-addebitu tar-recidiva ai termini tal-artikolu 50 tal-Kodici Kriminali, din lanqas ma tirrizulta ppruvata u ghaldaqstant qed jigi liberat mil-imputazzjoni li huwa recidv taht dan l-artikolu.

Illi dwar il-piena l-Qorti hadet in konsiderazzjoni n-natura tar-reati li qieghed jinstab hati dwarhom l-imputat, il-fedina penali tieghu fejn certament l-imputat mhux xi *first time offender* kif ukoll l-ammissjoni tieghu fejn ma jistax jinghad li din kienet xi wahda bikrija hafna.

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti, wara li rat l-artikoli 17(b)(h), 31, 49, 85, 325(1)(b), 338(dd), 339(d) u 340(d) tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, filwaqt li tilliberah mir-raba akkuza kif ukoll dwar l-addebitu tar-recidiva ai termini tal-artikolu 50 tal-Kodici Kriminali, fuq ammissjoni ssib lill-imputat hati tal-akkuzi l-ohra migjuba kontra tieghu, tikkundannah erbatax (14) il-xahar prigunerija li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodici Kriminali qed jigu sospizi ghal tlett snin millum.

Tordna li bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 28H(1) tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta, l-imputat ihallas is-somma ta' €1485 rapprezentanti hsarat minnu kommessi lil parte civile u bl-applikazzjoni tas-subartikolu (2) tal-istess artikolu, qieghed jinghata zmien sitt (6) xhur sabiex jaffetwa tali hlas f'rati mensili li ghandhom jibdew jiddekorru mill-ahhar ta' Novembru, 2016.

Il-Qorti wissiet lill-hati bil-konsegwenzi skont il-ligi jekk jikkommetti reat iehor matul dan il-perjodu operattiv.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law).

Magistrat